

gepast wil

wolle kerk-
le, die niet
l.

Kerkelijke
en van deze
is zeer juist
blad van 7
e kerkelijke
hebben, dat
ng van het
Hij beweert-
zou worden

Korte Ver-
et tegendeel
m wil toe-
noemd werk
n, nadat hij
zonden, het
iemand een
de bedreven
kerkeraad
ouder cen-
aals: „Zulke
het Avond-
dat ds Jan-
an stonds
ondmaal en
le maal
gefallen en
overeenkomt

P. GROEN.

DERWIJS

ring IX

e, het eeuw-
rste eenheid
waarden om

wijs uit. Na
een proces,
stil van, als
geweldig het
hoe klein en
repen Al".⁹⁴⁾
nent met de
o Heere; Gij

product toont
Gods Woord
en.

aters, hebben
houwen, ge-
(Jer. 2:13).
heidendom.
ng van dua-
denken, waar-
ordt gebrand-

Eenigen Sou-
i, dat aan die
ken met een
onisme. Er is
schend is, n.l.
an den laatste
souvereinen

us Zelf stelt,
een ieder, die

en, bewusten
en verlossing,
opvoeding vol-

moeten reiken
moet mijn we-
n met het Al

woord, dat elk

md. Maar wat
nistischen bril
n dus door en
Coornhert, die
n, uitlegde als
Christus, maar
emelen in de

ms komt voor-
van Jezus. Die
n oorlog, geen
it dragen. Je-

ig. Baarn 1908.

zus was immers de zachtmoedige, vergevende vriend van armen en verdrukten, die genas en zegende, die angstigen rust gaf, treurende troostte en vreesloos doorging. „Hij bevrijdt zondaren niet van de hel na dit leven, waarin die mensen geloven, die door gebrek aan psychologisch inzicht en aan zelfkennis, zelf steeds weer een hel bereiden voor anderen, als z.g. straf voor wat zij misdaan hebben; maar van de hel van de angst en de wanhoop hier — en nu". Jezus is 't, die de menscheit leiden kan door zijn zuiverheid en warmte van menselijke ontferming en volledige menschenkennis. De rust en de mannelijke kracht van zijn oogen straalt door de eeuwen en wenkt de menscheit om zich te vereenigen in Hem.

In alle landen en kringen wordt deze eene naam geveerd. Hij brengt als vanzelf het beste dat ieder mensch bezit naar boven. „De kinderen zullen in hem eenmaal de leider, die held herkennen, die als concrete manifestatie het centrum van hun leven zijn en blijven kan". Maar als ze eenmaal geestelijk volwassen zijn, dan zegt Jezus tot hen: „Noemt u niet langer naar mij, maar weest slechts mens!"⁹⁴⁾

Op grond van de Schrift wijzen we dit af als pure speculatie. Dezen Jezus kent de bijbel niet. Deze gefantaseerde Jezus is een ideaal-beeld van den mens: de zuivere, de goede, de sterke. Deze hulde voor den mensch Jezus is tegelijk een verloochening van den Christus, een hoon aan zijn Messiaatschap.

Daarom staat Kees Boeke vreemd tegenover het offer van Golgotha. En interpreteert hij dat in den stijl van zijn Al-religie. Volgens hem culmineert in de tragedie van Golgotha 't kosmisch conflict.⁹⁵⁾

Evangelie van zelfverlossing.

Tegenover het evangelie van verlossing door Jezus Christus stelt Boeke zijn contra-evangelie van zelfverlossing.

„No Church or Priest, no God or Mediator, can do for us what we ourselves must do".

„We shall ultimately be forced to find our final certainty in ourselves".⁹⁶⁾

Zie hier de fatale consequentie van het subjectivisme: zelfverlossing en de zekerheid vinden in zichzelf.

F. GROENENDIJK.

⁹⁴⁾ Kindergemeenschap, bl. 257 vlg.

⁹⁵⁾ Het Kind, 1936, bl. 337.

⁹⁶⁾ The children's workshop, bl. 54, 57.

POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

STEMMEN?

Van onderscheiden zijde wordt mij gevraagd, hoe we dezen keer zullen hebben te handelen bij de stembus. Er zijn er, die meenen, dat we in 1948 niet moeten stemmen.

Naar mijn meening zou dit niet verantwoord zijn voor God. De machten, die in de wereld, ook in Nederland thans werkzaam zijn, sturen ons naar een nieuwe revolutie, zooveel het aan haar ligt. Het zou, geloof ik, niet voor God verantwoord zijn, indien wij ons onthielden.

Ja maar, we hebben nog geen resultaat gezien op Amersfoort, zeggen sommigen.

Ik zou zeggen: wie heeft dat verwacht? Althans, indien men onder „resultaat" zou verstaan, een duidelijke situatietekening, gevolgd door een eigen actie, die geen improvisatie, doch wel-overwogen zou zijn en goed gefundeerd.

We hebben reeds met een enkel woord aangegeven, hoe de uitdrukking „op korten termijn" te verstaan is. Zij beteekende negatief: niet op de lange baan schuiven. Positief: zoo spoedig als een klare situatietekening bereikt worden KAN.

Door het besluit, ons te wenden tot die partij, die ons tot nu toe het naast stond, hebben we, om behoorlijke mensen te blijven, ook aan de leiding der A.R. Partij een stem in het kapittel gegeven. Zoolang wij geen bewijs hebben, dat ze ons op slechtouw neemt, moeten we afwachten, wat de resultaten zijn van haar reactie op Amersfoort, op wat voorts in de wereld gebeurt, en, mits die reactie op korten termijn geschiedt, geduldig afwachten. Niets ware dwazer, en niets minder vroom, dan een getimmerte in drift en in nerveus ressentiment.

Na Amersfoort heeft het werkecomité weer vergaderd en zijn gedragslijn vastgesteld. Schriftelijk is daarna aan het Centraal Comité een onderhoud aangevraagd, en met bekwaam spoed heeft het C. C. daarop toestemmend geantwoord. Twee der voor dit onderhoud aangewezen comitéleden waren door ongesteldheid verhinderd; daarom zijn onzerzijds gegaan (alfabetische volgorde) de H.H. P. Groen (Rotterdam), B. Holwerda (binnenkort Kampen), H. M. Mulder (Kampen, lector), K. Schilder (Kampen), J. Smit (Utrecht), C. Veenhof (Kampen). Met het moderamen van het C. C. is gesproken.

Te zijner tijd zal van deze bespreking een verslag mogelijk zijn. Thans nog niet. Want er moet eerst nog van wat gezegd is ter eener zijde op een bepaald punt een nader overwogen schriftelijk résumé gegeven worden, en op enkele vragen van de andere zijde eveneens schriftelijk antwoord gegeven worden. Het

schijnt ons beter, tot zoolang te wachten met verdere publieke mededeelingen.

Omdat het (wat geen mensch ooit verwachten kon) niet mogelijk zal zijn tot een afsluitende handeling negatief en positief te komen, zal ons volk dezen keer hebben te kiezen wat het minst kwaad schijnt. En dat is precies, wat te verwachten was voor dit jaar. Indien het ooit noodig mocht worden, een nieuwe landelijke organisatie in het leven te roepen, en indien het onvermijdelijk blijken mocht, de contacten tusschen de reeds door scheuring ontstane „vrijgemaakte" kiesverenigingen in een gemeenschappelijke actie te regelen en haar arbeid nader samen te bepalen, dan zal dit grondig moeten voorbereid zijn en voor God verantwoord naar binnen en naar buiten. Anders ware alles leeg en ijdel. Het moet nog blijken, of de door de voormalige Amersfoortsche Kiesvereniging onlangs aangenomen houding (nooit praten over de gevolgen der scheuring) over heel de linie wordt aanvaard als juist, ja dan neen.

Natuurlijk zijn er allerlei mogelijkheden, stel, dat het opgenomen contact met de A.R. Partij onbevredigend mocht zijn. Keuze uit die mogelijkheden zal, voorzover we elkaar willen zoeken in landelijk overleg, rijp en dus geduldig overleg vorderen. We zouden dus toch nog in elk geval een tijdlang dienen te zoeken, wat het minst kwaad ons schijnt, of, een tikje vroolijker uitgedrukt, het meest nabij ons komt. Voor gemeenteraden, staten, kamer.

Ik adviseer dan: wél stemmen, en wachten op den uitslag van wat te Amersfoort ondernomen is. En ik zoek dan ook dezen keer nog de lijst af, naar den man, die het minst ver afstaat van mijn geloofsinzicht: dit omtrent wat mijn belijdenis vordert voor de politieke volksvertegenwoordiging.

K S.

ZENDING EN EVANGELISATIE

Kleedingactie

Een woord tot onze zusters

Van verschillende zijden bereikt ons de vraag: „Is er nog goed voor Soemba noodig?" Deze vraag is geen vraag meer, als we bedenken, dat in het begin veel gedragen goed verzonden is, dat nu wel weer geheel versleten zal zijn. Blijft dus over het nieuwe goed. Dit is, gezien den nood van meer dan duizend Christenen plus de om hen heen wonende heidenen, die ook vaak naakt loopen, nog maar een druppel op een gloeiende plaat. Als we dan bedenken, dat de temperatuurswisseling van dag en nacht in de bergen ongeveer 30 graden bedraagt, en de inlander gewend is in zijn kleed gewikkeld te slapen, dan kunt U nagaan, dat het gemis van eenige bedekking 's nachts fatale gevolgen heeft voor den gezondheidstoestand dezer menschen.

In de Mozalsche wetten is de Heere begaan met het lot dier ongelukkigen, die zonder bedekking zijn des nachts. In Exodus 22:26 zegt Hij: „Indien gij eenigszins uws naasten kleed te pand neemt, zoo zult gij het hem wedergeven, eer de zon ondergaat. Want dat alleen is zijn deksel, het is zijn kleed over zijn huid; waarin zou hij liggen? Het zal dan geschieden, wanneer hij tot Mij roept, dat Ik het zal hooren; want Ik ben genadig!"

Volgens wijlen Prof. Greijdanus in zijn rede op het Amersfoortsche congres, is het de taak van de Kerk, om het evangelie te verkondigen en h e t e l l e n d i g e t e h e l p e n, als zij dat op haar weg ontmoet.

God heeft het zó geleid, dat onze broeders en zusters op Soemba nauw met ons, als Vrijgemaakte Kerken, verbonden zijn. Dit legt ons dus ook de verplichting op hen te helpen, waar we kunnen.

Wij als vrouwen kunnen als we willen heel veel doen om den ergsten nood te lenigen en zóó onze taak als lid van Christus' Kerk vervullen.

Wij hebben het allen in dezen tijd meer dan druk, doch als U wist hoe vaak we verrast worden met een keurig verzorgde zending goederen uit een soms zeer kleine Gemeente, bestaande uit enkele groote gezinnen, dan geloof ik, dat er zeker nog veel meer gedaan kan worden. Hoe komen de moeders in deze gezinnen aan den tijd om toch nog aan deze actie deel te nemen? Zou het niet daardoor komen, dat de liefde daar brandende is en deze vindingrijk maakt? Ik stel me voor, dat zij eens een keer de periodieke groote beurten in huis overslaan. Dat zij haar gezin voor het werk op Soemba activeeren. Haar kleine meisje mag helpen met band doorrijgen als ze mannenbroeken maakt. Misschien kan zij zelf wel heel netjes ook de nestelgaten verzorgen. Van oud katoen en linnen kan zij zwachtels wikkelen. Haar bengel, die niets liever doet dan gauw zijn huishwerk maken en dan op straat spelen, mag voor Soemba allerlei huishoudelijke karweitjes opknappen. De grotere jongens en meisjes helpen haar ook zooveel mogelijk in de huishouding en offeren daarvoor een fietstochtje of iets dergelijks op. Voor studeerende meisjes kan het als intermezzo geen kwaad om eens te probeeren of zij nog netjes knoopsgaten kunnen maken in de onderlijfsjes en mannenbaadjies. Jullie weet wel, dat er verschil is in een festonneer- en knoopsgatensteek, nietwaar? Denk er om, wij moeten aan de Soembaneesche

vrouwen laten zien, hoe het behoort. Ieder lid van het gezin helpt daardoor mee om v o o r S o e m b a t e w e r k e n.

Zeker, ons huis is in dien tijd niet zoo proper als we het gewend waren. Doch meestal weten wij dat slechts voor ons zelf, terwijl het aan een ander niet eens opvalt. Trouwens al zou het te zien zijn, is dat dan nog zoo erg? Laten we ook in dezen niet vragen naar de eer van menschen, maar naar den wil van God. „Wien de Heere prijst die is beproefd". Wat kan ik dan doen? hoor ik u vragen.

Indien er een Zendingscommissie in Uw Gemeente is, wendt U dan tot deze en tracht haar warm te maken voor dit werk. Is er geen Zendingscommissie, bespreek deze dingen dan met de Diakenen van Uw Kerk. Heeft Uw Kerk niet of weinig armen, dan lijkt mij dit een mooie gelegenheid voor de Diaconie om de hierboven genoemde stelling van Prof. Greijdanus in praktijk te brengen. Ziet echter de Diaconie deze elendigen niet op haar weg geplaatst, of is zij financieel niet in staat te helpen, dan kunt U met enkele zusters een rondgang door de Gemeente organiseren. Na het bovenstaande zult U begrijpen, dat alles welkom is. Oude- en nieuwe katoenen of kunstzijden kleeding voor mannen, vrouwen en kinderen. Babygoed, oude lappen om zwachtels van te maken, naaien borduurgaren, spelden, naalden, haak- en breinaalden, band en knopen, elastiek en rijgpenen, breikatoen en haakgaren (visscheragaren), vingelhoeden, centimeters, scharen, verband, driekante doeken, lakens, sloopen, handdoeken, stukken zeep en waschpoeder, kaarsen. Nieuwe katoenen stoffen voor sarongs, kabaja's, onderlijfsjes, mannenbroeken en baadjies, witte pakken. Sandalen en gymnastiekschoenen plus veters voor de schooljeugd en de goeroe's. Dit laatste, omdat het loopen op bloote voeten de huidziekten nog meer bevordert. Ook geld en textielpunten zijn welkom. U kunt daarvoor dan nieuwe katoenen stoffen kopen.

Bij de grootere zaken heeft men thans wel gordijnstoffen puntloos te koop. Indien deze niet te dik zijn, kunnen ze heel goed voor sarongs gebruikt worden. Ook moltondekens, die zeer welkom zijn, zijn vrij te koop.

Ons is gebleken, dat er op 't oogeblik wel wat te bereiken valt, als men van den nood op Soemba vertelt. Zelfs de humanist — de heiden — „voert ons aan geschenken toe".

Damesjaponnen moeten eerst vermaakt worden voor zij naar Soemba verzonden worden.

Kunnen de vrouwen op Soemba dit dan zelf niet doen? Ja, een enkele, die in de Zendingsinternaten geweest is, kan dat, doch haar ontbreekt als Goeroevrouw met een gezin vaak den tijd om dit op groote schaal voor anderen te doen. Naaischolen zijn er in O-Soemba nog nooit geweest. Er is hier een groote achterstand in te halen. Naaimachines en naaigereedschap ontbreken ook. Naaifortuinen zijn ook sporadisch aanwezig. Daarom moeten wij voorloopig nog helpen.

Patronen en inlichtingen kunt U nog steeds verkrijgen bij J. Hazelzet-Zeilstra, Valkenboschkade 616, Den Haag.

Indien Uw actie afgelopen is, maakt U een lijst van alles wat door U verzameld is. De lijst zendt U aan den Heer J. W. Hazelzet, Valkenboschkade 616, Den Haag.

De goederen worden verzonden aan: De Zendingscommissie, Heelsumstraat 130, Den Haag. Daar worden ze zeewaardig verpakt. Na het vervullen van alle formaliteiten worden de goederen van daaruit via Rotterdam, naar Soemba verscheept. Van verzending uit Nederland en aankomst op Soemba volgt bericht in het Zendingsblad. Wacht dus niet op een ander, maar begint gij er mee. Waar niets gebeurt, is nog nooit iemand begonnen.

Ontroerend is de groote dankbaarheid, die onze broeders en zusters op Soemba, o v e r g e b r a c h t willen zien op alle broeders en zusters in Holland, die iets met de hulpactie uitstaande hebben. „Wij kunnen U dit nooit vergelden", schrijven zij, „maar hopen U in den hemel te ontmoeten".

Is het niet alsof wij den Heiland hooren zeggen: „Maakt u dan vrienden uit den onrechtvaardigen Mammon, opdat (als deze U ontvangt) zij u mogen ontvangen in de eeuwige tabernakelen", Lucas 16:9; of Lucas 14:14: en gij zult zalig zijn, omdat zij niet hebben, om U te vergelden; want het zal U vergolden worden in de opstanding des rechtvaardigen.

Met zustergroeten, uw

J. HAZELZET-ZEILSTRA.

Fides quaerit intellectum

De Senaat van het Studentencorps „Fides Quaerit Intellectum" aan de Theol. Hoogeschool van de Geref. Kerken in Nederland, Broederweg 15 te Kampen is voor het corpsjaar 1948—1949 als volgt samengesteld:

H. van Ommen, praetor; G. Zomer, ab-actis; R. Houwen, quaestor; W. G. de Vries, assessor I; H. de Vries, assessor II. Het ab-actiaat is gevestigd: Graafschap 3, Kampen.